

antall personer: Ved lágmannsrett 106, herredsrett og byrett 2208, vedtatt forelegg på frihetsstraff m. v. 194, vedtatt forelegg på bøter m. v. 1671, henleggelse etter bevisets stilling 12,004, påtaleunntakelse 84. Til sammen 16,267. Endelig avgjørelse forelå i saker mot 16,176 saker av denne art.

Fangetallet var pr. 1. 12. 50 ialt 282. Til samme dag var løslatt på prøve eller etter endt straffetid 12,927. Det samlede antall fangedager var pr. 1. 10. 50 tilsammen 7,355,316 og utgiftene pr. fange pr. dag utgjorde netto kr. 7,82.

Da justisdepartementets budjet var oppe til behandling i stortinget 16. april, var det atskillig debatt om Erstatningsdirektoratet. Bunkholt pekte på at en rekke tildels store krav

rent politisk må de siste ukers begivenheter i Persia være et varsel om. En avgjørelse her vil ha like store konsekvenser for den videre politiske utvikling som begivenhetene i Korea, man har ingen sikkerhet for at det politiske tyngdepunkt ikke kan flyttes hit, og hva det vil bety kan en hver tenke seg. Det eneste USSR i dag mangler for å føre en moderne krig i stor målestokk er den persiske olje.

Det er altså ikke så sikkert, at avgjørelsen ville falle i Europa, vi kan heller si at avgjørelsen temmelig sikkert vil falle i Asia så sant at det lykkes USSR å få kontroll over den persiske oljen, helt eller delvis. Videre må man være klar over at Asia både strategisk (Formosa-Japan-Filipinene-Aleutene-Pacifikøyene) og økonomisk (olje-gummi-jute) er av så voldsom betydning at et nederlag for USA på dette felt vil bety et forsterket nederlag for den demokratiske front.

Ved slike utsikter vil begivenhetene i Korea gå opp i en større sammenheng, som bruddstykke av et politisk mønster verden i dag begynner å forstå omrissene av. Tyngdepunktet ligger for øyeblikket utenom Europa — selv om den amerikanske besettelse av Island er et tydelig tegn på at dette kan skifte hurtig — og det som hender i Korea kan hende overalt hvor stormaktens interesser tørner sammen på en så voldsom måte. Korea vil derfor fortsatt være en brannfakkell i det politiske og militære spillet om verdensfreden, så lenge som det handelnde initiativ ikke er gått over fra USSR til A-paktstatene.

At pressen i de såkalte demokratiske stater

utøver et likerett hensiktsdiktatur er noe som flertallet av våre lesere etter hvert har oppdaget. Selv de mest svorne demokrater føler seg forurolet av de altfor ensidige fremstillinger i deres egen presse og de blir vitne til et skjebnesvangert tilbakeslag, når fakta en og annen gang avslører bedrageriet. Dette gjelder ikke bare de store utenrikspolitiske spørsmål som f. eks. om Spania og Argentina, som i egenskap av «diktaturer» er selvsikre til svartelisten, eller de omstendigheter som er forbundet med Truman-MacArthur-krisen, Korea-krigen, truslen fra det røde Kina og MacArthurs sterke posisjon i Øst-Asia og hans sterke posisjon i Japan og USA, hvor nyhetene og kommentarene ensrettes av den offisielle presse til skade for opplysningsarbeidet og for lesernes evne til å orientere seg politisk. Ennøgt viktige sider av den europeiske utviklingshistorie etter 1945 forties eller forvrenges systematisk, skriver en korrespondent fra København til svensk «Dagsposten» i mangel av den norske «Dagsposten» som var uredd nok til å fortelle sannheten på tross av opinionen, men som ble stanset av ensretterne i de galskapens dager som vi opplevet i 1945. Den savnes av mange trofaste lesere idag.

I Europarådets møte 14. 5.

d. å. talte den svenske delegat Dickson og han redegjorde for den svenske nøytralitet. Den er riktignok et komplisert spørsmål, sa han, men den innebærer ingen risiko for det øvrige Europa. Sverige skulle nok slåss, hvis landet ble angrepet. Om Sveriges svar er tilstrekkelig sterkt, vil jeg ikke uttale meg om, sa han videre, men vi arbeider for å styrke det og i det arbeide deltar alle partier unntatt kommunistene, som synes at vårt svar allerede nå er for sterkt. Hvis resten av Europa i forhold hadde det samme forsvar, kunne denne debatt ha funnet sted i en mere optimistisk stemning enn nå, sa han og føyet til: Hva jeg vil understreke er at om Sverige skulle bli anfalt, vil dets krigsmakt og folk komme til å slåss og at det øvrige Europa ikke behøver å frykte at svenskene ikke kommer til å gjøre sin plikt i den henseende. — Det er greie og klare ord og når vi tenker på den mulighet som var tilstede for et skandinavisk forsvarsforbund utenfor alle renker og intriger, så må vi vel alle innrømme, at det hadde vært en løsning som stod vårt hjerte nærmere enn den atlantiske kombinasjon med alle dens følger. —

På tross av alle forsikringer

fabrikeres det våpen i Vesttyskland. Den første bekreftelse på dette kom, da de alliertes overkommissariat for noen dager siden fortalte at 5000 bajonetter var blitt fabrikkert for den hollandske armés regning av et firma i Ruhr. Opplysningsarbeidet om våpentilvirkning ble gitt av Bonnregjeringen allerede 26. april, da det kommunistiske medlem av folkeforsamlingen, Fritz Rische, reiste seg og viftet med en bajonett, idet han ropte: Her har vi beviset for at våpen fabrikeres i stor skala i Vest-Tyskland. — På alliert og vesttysk hold har man villet dysse ned alle rykter i det lengste, men tilslutt ga en representant for det amerikanske overkommissariat den opplysning at våpen, som ble tilvirket av et firma

i Solingen, hadde lisens fra det militære sikkerhetsutvalg. — For oss er dette ikke noe nytt, men denne meddelelse er sendt ut av UP og har derfor gått over hele verden som en kjennsgjerning. Tidene forandrer seg hurtig og nød lærer konen å spinne osv.

Når det er tale om den engelske politikk,

skal vi gjengi, hva Mosleyavisen «Union» skrev så sent som 28. 4. 51: «Labourpartiets skute holder på å synke, kapteinen ligger syk, styrmannen er nær ved å få sammenbrudd under anstrengelsene med å navigere fartøyet i den harde sjøen, Union Jack vajer på halv stang og nødsignalene anmoder om hjelp fra den annen side av Atlanteren. Rottene gjør seg klar til å forlate det synkende skip og kongerotten har allerede hoppet over bord og befinner seg på svøm mot de «sosialismens» lykkelige øer, som det offisielle labour for lenge siden har oppgitt håpet om å nå». — Denne malariske skildring kom nettopp da Aneurin Bevan hoppet av, idet hans egne løstener hadde seg fast i hans strupe».

I Ungarn skjerper kommunistene kampen om makten og hver gang blir grepet om befolkningen strammere. Det skjer parallelt med et stadig stigende krav om mere arbeide, større produksjon, mindre fritid og mindre mat. Rasjoneringen er innført igjen og rustningen øker, samtidig som Sovjet forlanger større eksport. Misnøyen er stor og utrenskningene fortsetter, ikke minst i regjeringen hvor ministrene gjøres ansvarlige for elendigheten. Titoismen er voksende, men den holdes i tømme av jerndisiplinen. Slik er det i kommuniststaten, men har vi ikke selv en liten rem av huden, selvom vi har vanskelig for å se den? Næringslivet arbeider i alle fall under katastrofepolitikkens tegn, men holdes i tømme av direktorstyret, hvor de små aktieiere intet har å skulle si. Det er forhold som krever si noppmerksomhet med henblikk på en fremtid, som vi dog tross alt håper på. —

Svenska Rädda Barnens

ungdomshjem i Nürnberg er blitt innviet av Rädda Barnens ordfører, fru landshövding Margit Levinson, som samtidig overleverte hjemmet til den bayerkse stat. Hjemmet består av to beboelseshus og en økonomibygning og gir plass for 100 læregutter under hele deres utdannelsesstid. Fru Levinson fremførte en hilsen fra Sverige og minnet om at byggematerialet var vokst i de svenske skoger, at det materielle utstyr var fremstillet av des svenne industri og at tekstilene var svenske håndverksprodukter. — Som representant for byens styre fremførte dr. Karl Marx en hjertelig takk og omtalte den minnetavle over de i 30-årskrigen faldne svenske soldater, som finnes i den nærliggende kirke. Det er således meget av felles minner og skjebne, som binner hjertene sammen mellom svenskene og tyskerne og det forklarer meget.

S — or.

«8. MAI»

Postgiro: 81827

intéen for Imperiets Forsvar og for Kongens Råd vil sikkert være den siste i England som skulle ville bryte sin taushetsved.

Det annet spørsmål, nemlig om hvorfor Lord Hankey ikke opptrådte som vitne for Tribunalet i Nürnberg, har han besvart i sin bok. På annen side i den engelske utgave i selve forordet, etter å ha beskrevet den tiltagende uro hos ham under krigen for det amerikan-

ling. Tribunalet nevner i det hele tatt apsolutt intet om de tilsvarende dokumenter og vitnesbyrd på alliert side.

Lord Hankey fremholder i sin bok, at en uavhengig domstol ville ha forlangt alle opplysninger fra begge sider. Da ville domstolen ha kommet til det stikk motsatte resultat. Det er den vesentlige anklage Lord Hankey retter mot hele det system man kan kalle for SEIER HERRENES TRIBUNAL.

De norske politifolk

— Fortsatt fra side 3 —

kjøtt, eller noen skiver brød eller knekkebrød med dansk pølse eller annen feinsmeckerei, og når dette gjentok seg tallrike ganger i løpet av en dag, sier det seg selv at hver og en steg til hittil uaned høyder i vekt.

129: Den 10. april 44 innvilget Berlin troppeforpleining. Altså i tillegg til pakkene.

140: — Ingen fanger — utenom Reichsdeutsche ble gjennomgående så godt behandlet som nordmennene i de tyske konsentrasjonsleirer. Det gjaldt ikke bare i Stutthofleiren, — men samtlige konsentrasjonsleirer i Tyskland unntatt de rene vernichtungsleirer med N. N. fangene.

141: Vår slaraffentilværelse sommeren 1944 ble den del av vårt fangenskap som vi helst vil minnes. Vi hadde det bra — meget bra og i betraktning av at vi var fanger i tysk konsentrasjonsleir, var denne tilværelse nesten eventyrlig.

148: Det høres kanskje noe eien-dommelig ut når vi sier at vi aldeles ikke likte at vi ikke skulle ta av oss lua for alt som het tysk uniform! Det var slett ikke så morsomt å stå i noen særstilling overfor de andre fanger i hovedleiren.

174: Og så begynte orgingen! Ikke sånn som vi var vant med hittil — pent og pyntelig det vi i en fart kunne stikke under tøya, men hele sekker fylt av tildels prima saker og ting fra gensere til vattert undertøy og støvler — andres gode? Nåja, det var nå egentlig ikke den dårlige samvittighet som tynget i de dager. — Det var krig.

182: Petter sa til oss på appellen en gang: Det som særpreger en nordmann er at han går med hendene i bukselommen!

195: Hauptsturmführeren uttalte at han var noe forbauset over at vi fremdeles ikke forstod noe av det som foregikk i Europa idag. Predikenen sluttet med: Das norwegische Volk, meinen HeHren, ist ein Volk aus Butterhändler!

202: Dagligrommene åndet av jul og stjerner og nisser og granguirlanderer. Likeså de mange rom. Det ble uvilkarlig en skarp konkurranse om hvem som kunne skape de festligste julerom. Og resultatene ble noe av et eventyr når vi nå tenker tilbake.

204: I et brev fra politidepartementet het det: Dessverre kunne vi ikke hindre at dere ble avskjediget, men det går forhåpentlig gjennom, at dere stilles til disposisjon slik at de pårørende får 60 pst. ventelønn. — Vi kjente til at off. tjenestemenn — som til og med var N.N. fanger i Tyskland — fikk utbetalt sin lønn

opptil et år etter fengslingen, men nå var det gått flere måneder over tiden.

228: At vi i de dager (under evakueringen) ikke ble drevet fremover med samme brutalitet som de øvrige fanger, skapte nok endel misundelse blant disse.

250: Betegnende for S. S. mentaliteten var det på slike dager (travle) gjerne ble gitt beskjed om at vi nordmenn skulle være fri for de tyngste takene.

252: Under arbeidet (for tyskerne under evakueringen) hadde vi anledning til å organisere pølser, skinntrøyer, sålelær, skinn, tepper og kull. Dette byttet vi hos den tyske sivilbefolkning med mat, tobakk og husrom, S. S. mannskapene var full klar over virksomheten.

253: Vi ruslet våre daglige turer i landsbyen, nikket til byens fedre og andre (tyskere) som hilste på oss, stakk innom forretningene og skomakeren og gikk på visitter til hverandre. Vår popularitet var stadig stigende. — Våre vertinner (i den tyske landsby under evakueringen) var utrettelig i sin omsorg for oss. Mange av oss hadde eget værelse, gardiner for vinduene, laken på sengene, vaskestell med spill og stadig rent vann i muggen. Vi gikk til dekket bord morgen, middag og aften og fikk kaffen servert ved radioen til nyhetene fra London! Stort mer kunne vel ikke en konsentrasjonsfange forlange!

(Mer enn 100 av de 271 politimenn levte i denne idyll til slutten av februar).

261: Noen orget skinn og sydde flotte skolevesker for å ha med seg hjem til barna. Jeg (forfatteren) har fremdeles sålelær fra Danzig. Et polsk sigarettetui ga jeg til en 14 års gutt og fikk igjen skolematen hans i en hel uke.

294: Engelskmennene satte de norske politifolk til vakter. — Vi på vår side satte stor pris på å få anledning til å hjelpe våre venner engelskmennene. Men våre vaktjobber ble av enkelte medfanger fullstendig misforstått. Særlig polakkene hadde vanskelig for å skjønne. Dagen før vi reiste (hjem) fikk vi høre at de var kommet i «norsk konsentrasjonsleir»!

295: Det var i sannhet ikke nødvendig å gå på «ulovlige» steder for å orget til seg det mest utrolige i disse bevegede (freds)dager. 4 av karene våre hadde egne biler, et par andre sine private motorsykler, fått av engelskmennene. Radioapparater, kikkerter — og kanskje framfor alt, pistoler og våpen av alle slags ble «tatt

latsen av den amerikanske forretningsmann Vogeler. (Die Zeit, nr. 19/51).

JAPANS REGJERING

har fått fullmakt av den allierte øverstkommanderende i Japan, general Ridgway, til å gjennomgå og ta stilling til alle de direktiver som den amerikanske okkupasjonsmakt SCAP har gitt i de siste fem år. Den japanske regjering har kunnegjort at det vil bli innkalt en ekstraordinær sesjon av parlamentet for å utføre dette arbeide.

De lokale valgene i Japan nylig ga som resultat en dundrende seier for høyrepartiene. Den engelske avisen Manchester Guardian ser illevarslende tegn til en utvikling tilbake til gamle tilstander i Japan og er redd for at alle «utrenskede» vil få fulle rettigheter tilbake. (Arbeiderbl. 18.5.51).

VED FOLKEAVSTEMNINGEN

den 13. sept. 1950 viste det seg at av Vesttysklands 47,575,700 innbyggere utgjorde flyktninger 7,875,143 eller 16½ pst. (Die andere Seite, nr. 12-51).

«RADIO FREIES EUROPA»

har begynt sine sendinger i München. Denne senderen er reist av midler innsamlet i Amerika. Til åpningsfestlighetene møtte hverken representanter for den bayerske stats regjering eller representanter for byen München. (Die Zeit nr. 19-51).

DEN BURMESISKE REGJERING

forlangte 17. ds. den øyeblikkelige tilbaketrekning av Chiang Kai-Shecks kinesiske nasjonaliststyrker fra Øvre Burma. Nasjonalistene ble trengt sørover og inn i Burma av kinesiske kommuniststyrker ifjor. Burmesiske regjeringsstyrker opererer nå mot de kinesiske nasjonalisttroppene. (Daily Telegraph, 18. 5. 51).

250 MILLIONER MARSHALL-DOLLARS

vil den amerikanske kongres bli anmodet om å bevilge til Østerrike, Grekenland, Tyrkia og Island. (Berlingske Tid., 17. 5. 51).

FORHANDLINGER OM

en tysk-japansk handelsoverenskomst har vært holdt i Tokio. (Die Zeit, nr. 19-51).

vare på», men først og fremst de mest utsøkte matvarer.

297: Men så var det alt det karene skulle «ha med hjem» (I Røde Korsbilene). Det orgede piano i entreen i «Norway House» fikk merkelig nok stå. Men skrivemaskiner, radiomotagere og — kasser med fransk fludium tok urimelig mye plass i bilene.

314: Vi hadde med oss mye felles proviant og bagasjen var vel i det hele svært tung (ved evakueringen fra Enzow gods). Mange av guttene hadde jo benyttet tiden på Enzow til å anskaffe seg private souvenirs. — Best var vel Iver Riise (fra Bergen) som dro med seg en svær støvsuger den lange, møysommelige veien vi kom til å ta!

Side 334: tyskeren Bauers rapport: Den fortløpende kontroll av de resterende 260 politifolk som ble gjennomført av meg, viste ingen holdningspunkter for noensomhelst illegal virksomhet fra noen av dem.

Det var Terboven som avgjorde at politifolkene skulle sendes.